

hans Sjæls Salighed, ikke dermed kan have meent sin Sognepræst — jeg antager, han har en Sognepræst, og at han ikke har sagt sig løs fra Kirken — thi denne Sognepræst er kaldet til at tage sig af de til hans Sjælesorg Betrøedes Sjæle. Hvis han altsaa skulde komme med en Formaning til den ærede Landstingsmand, saa er det muligt, at han kommer ukaldet af den ærede Landstingsmand, men han kommer kaldet af sin Kaldspligt. Skulde jeg nogensinde være i det Tilfælde med en Mand, der var af samme Mening som den ærede Landstingsmand, skulde jeg stræbe at opfylde min Kaldspligt; jeg skulde søge at gøre det med den Mildhed og Yndmyghed, som kunde hindre hans Brede fra at opstaae, men naar denne alligevel reiste sig, skulde jeg rolig underkaste mig at blive viist hans Dør.

Carlson: Jeg skal indskrænke mig til nogle ganske korte Bemærkninger. Den ærede Ordfører omtalte Bestemmelsen i § 21, om at en Præst skulde raadsføre sig med Menighedsraadet, førend han indledede den befalede Forhandling med sine Foresatte. Han holdt meget stærkt paa dette og satte det — saa forekom det mig, skjøndt han ikke bestemt udtalte det — i Forbindelse med det Kirkebegreb, han havde. Jeg skal dog bemærke, at der er ikke saa lidt Svævende i Kirkebegrebet i Protestantismen. Jeg kender vel en bestemt Ketting deri, isølge hvilken det vilde være ganske forklarligt, ja nødvendigt, at Menighederne fik en betydelig Indflydelse paa saadanne Spørgsmaals Afgjørelse, men jeg troer rigtignok, at det ingenlunde gælder om det Kirkebegreb, som den lutheriske Kirke har opstillet i det Hele. Jeg skal imidlertid ikke længere dvæle derved. Min Tanke blev henledet derpaa ved den ærede Ordførers Ytringer. Hvad jeg især har mod Bestemmelsen i § 21, er det, at jeg virkelig troer, at naar en Præst skal tale med Menighedsraadets Medlemmer og han ei tør forsvare for sin Samvittighed at siede et Medlem af Menigheden til Nybelsen af Nadverens Sacramente, saa kan han overordentlig let komme i en fuldkommen falsk Stilling; thi dersom Menighedsraadets Medlemmer ikke dele hans Betænkninger, veed jeg virkelig ikke, hvad han i det

Tilfælde skal gjøre. Han kan dog ikke paa Grund deraf opgive sin Betænkning, og naar han fremdeles har sine Betænkninger, maa han nægte at administrere Nadverens Sacramente for Vedkommende og er nødsaget til at indlede den Forhandling med sine Foresatte, som ellers er foreskreven, og jeg troer, at det vil være overordentlig lidet skiftet til at vedligeholde Præstens gode Forhold til Menighedsraadet og Menigheden, om han kom i det Tilfælde. Det er den ene Side. Den anden Side er den, at jeg troer, at der kan tænkes Tilfælde — jeg antydede det forleden — hvor en Præst havde en meget afgjørende Indflydelse paa Menighedsraadet, hvor han kunde være tilbøjelig til i visse Tilfælde at finde Skrupler, fordi Menighedsraadet kom til at dele Ansvar paa en Maade med ham, hvor han ikke vilde give efter for disse Skrupler, dersom han stod ganske alene. Jeg troer derfor paa ingen Maade, at Medlemmerne af Menighederne ved denne Bestemmelse blive mere sikre ligeoverfor Præsterne end nu. Jeg troer overhovedet, at saalænge vi have Trykkesfrihed og Ret til at gaae ud af Kirken samt til at løse Sognebaandet, have vi tilstrækkelig Garanti, naar kun Præsten beholder fuldt Ansvar for hvad han gjør, imod at han let skulde gaae for vidt i saa Henseende.

N. Hansen: Ja, det var nok kun omtrent for en personlig Bemærkning med Hensyn til hvad en æret Landstingsmand (F. Nielsen) hittede, at jeg begjærede Ordet. Han sagde, at man skulde overlade Omsorgen for sin Sjæl til Præsten. Det synes jeg dog er heelt forunderligt og ikke ganske i sin Orden. Nei, der er en anden Præst, som man skal overlade det til, og det er En, som forstaaer at behandle det alvorligt for Tid og Evighed, saa at jeg synes, at det er meget besynderligt, at man skulde betro det til Sognepræsten. Det er allerede nok, at man betroer ham Begjæret, skulde man nu ogsaa betro ham Sjælen? Der er, som sagt, en allerhøieste Præst, lad ham bevare den, og med Hensyn til Sognepræsterne da vil jeg blot sige, at alle de, vi have, ere ikke hellige Mænd; jeg troer, at vi have kun saa Præster, der søge deres Kald uden netop